

Brüssel, 10.11.2015
COM(2015) 558 final

2015/0258 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Leedu Vabariigil pikendada selle meetme kohaldamist, millega tehakse erand nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Vastavalt nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)¹ (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artiklile 395 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa kohaldada erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks eesmärgiga lihtsustada maksukogumise korda või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Komisjonis 1. aprillil 2015 registreeritud kirjas on Leedu Vabariik (edaspidi „Leedu“) taotlenud luba jätkuvalt kohaldada meetet, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193. Komisjon teavitas 18. mai 2015. aasta kirjas käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Leedu taotlusest. Komisjon teatas 20. mai 2015. aasta kirjas Leedule, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

Leedu valitsus soovib pikendada pöördmaksustamise seni kehtivat kohaldamist seoses metsamaterjali tarnete ja tarnetega maksukohustuslaste poolt, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus või ümberstruktureerimine kohtuliku järelevalve all.

Metsamaterjali tarnete osas on Leedu seisnud silmitsi märkimisväärse arvu ettevõtjatega, kes ei täida oma kohustusi. Kõnesoleva valdkonna ettevõtjad on tihti väikesed edasimüüjad või vahendajad, kes sageli kaovad ilma tasumata maksuhaldurile maksu, mille nad võtsid oma tarnetelt, kuid jätsid klientidele käibemaksu mahaarvamiseks kehtiva arve.

Maksukohustuslased, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus või ümberstruktureerimine kohtuliku järelevalve all, ei ole sageli maksnud oma klientidelt saadud käibemaksu maksuhaldurile. Ostja saab seadust järgiva kauplejana siiski makstud käibemaksu maha arvata.

Pöördmaksustamise kohaselt vastutab erandina käibemaksudirektiivi artiklis 193 sätestatud üldreeglist riigisiseste tehingute puhul käibemaksu maksmise eest klient.

Kõnealune erandit tegev meede anti algselt nõukogu 15. mai 2006. aasta otsusega 2006/388/EÜ,² mis hõlmas ka mustmetallide jäätmete ja jääkide tarneid ning ehitustöid. Erandi kohaldamist metsamaterjali tarnete suhtes ning selliste maksukohustuslaste tehtavate tarnete suhtes, kelle suhtes kohaldatakse kohtuliku järelevalve all läbiviidavat maksejõuetusmenetlust või ümberstruktureerimist, pikendati nõukogu 16. veebruari 2010. aasta rakendusotsusega 2010/99/EL³. Viimati pikendati erandit tegevat meetet nõukogu 13. novembri 2012. aasta rakendusotsusega 2012/704/EL⁴.

Vastavalt Leedu maksuhalduri esitatud aruandele, mis esitati koos taotlusega jätkata erandit tegeva meetme kohaldamist, saab komisjon aru, et olukord, millel erandi tegemine algselt rajanes, kestab edasi. Leedu väidab, et maksupettuste uurimise tulemuste põhjal on erand osutunud tõhusaks nii metsamaterjali tarnete kui ka selliste maksukohustuslaste tehtavate tarnete puhul, kelle suhtes kohaldatakse kohtuliku järelevalve all läbiviidavat maksejõuetusmenetlust või ümberstruktureerimist.

Nendel konkreetsetel juhtudel lükati pöördmaksustamise kohaselt nii käibemaksu tasumise kohustus kui ka asjaomased kohustused väiksematelt või vähem usaldusväärsetelt

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

² ELT L 150, 3.6.2006, lk 13.

³ ELT L 45, 20.2.2010, lk 10.

⁴ ELT L 319, 16.11.2012, lk 7.

maksukohustuslastest tarnijatelt suuremate ja rohkem usaldusväärsete maksukohustuslastest klientide õlgadele. Sellega toetatakse maksuhaldurit, kes seisab silmitsi käibemaksu kogumise raskustega nendes konkreetsetes sektorites.

Seepärast tuleks erandit pikendada veel üheks piiratud ajavahemikuks.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate sätetega**

Sarnaseid erandeid käibemaksudirektiivi artiklist 193 on võimaldatud ka teistele liikmesriikidele.

- **Kooskõla liidu muude poliitikavaldkondadega**

Ei kohaldata.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

- **Subsidiaarsus (ei kuulu liidu ainupädevusse)**

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, tehakse ettepanek ELi ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Käesolev otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Lisaks kohaldatakse meedet sellise kindla hulga maksukohustuslastest tarnijate suhtes, kelle puhul käibemaksu kogumine on osutunud problemaatiliseks. Erandi piiratud kohaldamisala arvestades on erimeede taotletava eesmärgiga proportsionaalne.

- **Vahendi valik**

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Lisaks on nõukogu rakendusotsus sobivaim vahend, sest selle saab adresseerida üksikutele liikmesriikidele.

3. JÄRELHINDAMISTE TULEMUSED, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMINE JA MÕJUHINNANGUD

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Otsuse ettepaneku eesmärk on lihtsustada maksustamismenetlust ning võidelda võimaliku käibemaksust kõrvalhoidumisega ja maksustamise vältimisega ning seega võib tal olla positiivne majanduslik mõju.

Mõju on igal juhul piiratud, tingituna erandi kitsast kohaldamisalast.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUUD KÜSIMUSED

- **Rakenduskavad ning seire-, hindamis- ja aruandluskord**

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit; erandi kehtivus lõpeb automaatselt 31. detsembril 2018.

Juhul kui Leedu peab ikka veel vajalikuks erandit tegeva meetme pikendamist pärast 2018. aastat, tuleks komisjonile hiljemalt 1. aprilliks 2018 esitada hindamisaruanne koos kõnealuse pikendamistaotlusega.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Leedu Vabariigil pikendada selle meetme kohaldamist, millega tehakse erand nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 291 lõiget 2,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,⁵ eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjonis 1. aprillil 2015 registreeritud kirjaga taotles Leedu Vabariik (edaspidi „Leedu”) luba jätkuvalt kohaldada meetet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ sätetest, mis käsitlevad maksuhaldurile käibemaksu maksmise eest vastutavat isikut.
- (2) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 kohaselt teavitas komisjon 18. mai 2015. aasta kirjaga teisi liikmesriike Leedu taotlusest. Komisjon teatas 20. mai 2015. aasta kirjaga Leedule, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (3) Nõukogu otsusega 2006/388/EÜ⁶ lubati Leedul muu hulgas tarnija või teenuste osutaja maksejõuetusmenetluste ja kohtuliku järelevalve all tehtava ümberstruktureerimise korral ning metsamaterjali tarnimisel määrata kaupadelt ja teenustelt käibemaksu tasumise eest vastutavaks saaja.
- (4) Erandit sätestava meetme kohaldamisperioodi on pikendatud kaks korda: nõukogu 16. veebruari 2010. aasta rakendusotsusega 2010/99/EL⁷ ja nõukogu 13. novembri 2012. aasta rakendusotsusega 2012/704/EL⁸.
- (5) Leedu maksuhalduri teostatud maksupettuste uurimine ja pöördmaksustamise kohaldamise asjakohane analüüs näitas erandit tegeva meetme tõhusust.

⁵ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

⁶ Nõukogu otsus 2006/388/EÜ, 15. mai 2006, millega lubatakse Leedu Vabariigil kohaldada meetet, mis kaldub kõrvale kumuleeruvaid käibemakse käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist käsitleva kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ artiklist 21 (ELT L 150, 3.6.2006, lk 13–14).

⁷ Nõukogu rakendusotsus 2010/99/EL, 16. veebruar 2010, millega lubatakse Leedu Vabariigil pikendada selle meetme kohaldamist, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193 (ELT L 45, 20.2.2010, lk 10–11).

⁸ Nõukogu rakendusotsus 2012/704/EL, 13. november 2012, millega muudetakse rakendusotsust 2010/99/EL, millega lubatakse Leedu Vabariigil pikendada selle meetme kohaldamist, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193 (ELT L 319, 16.11.2012, lk 7).

- (6) Komisjon mõistab, et erandit tegeva meetme kohaldamist õigustav õiguslik ja faktiline olukord ei ole muutunud ja on endiselt sama. Seepärast tuleks Leedule anda luba kohaldada meetet veel ühe piiratud ajavahemiku jooksul.
- (7) Kui Leedu soovib erandit tegevat meetet pikendada ka pärast 2018. aastat, tuleks komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2018 esitada uus aruanne koos tähtaja pikendamise taotlusega.
- (8) Erandit tegeval meetmel ei ole negatiivset mõju käibemaksust tulenevatele ELi omavahenditele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse 2010/99/EL artikli 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Seda kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2018. Iga taotlus käesoleva otsusega ettenähtud meetme pikendamise kohta tuleb komisjonile esitada hiljemalt 31. märtsiks 2018 ning sellele tuleb lisada aruanne, mis hõlmab kõnealuse meetme kohaldamise ülevaadet.”

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Leedu Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*